

Rapport

Datum: 12 mei 2006

Rapportnummer: 2006/181

Klacht

Verzoekers klagen over de wijze waarop twee ambtenaren van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid zijn opgetreden bij het binnentreden van hun woning op 24 september 2003, in verband met het vermoeden van het illegaal in gebruik hebben van radiozendapparatuur.

Verzoekers klagen er met name over dat:

- de twee ambtenaren hun woning onnodig hebben doorzocht;
- één van de ambtenaren verzoekster met haar buik tegen de muur heeft geduwd en met een knie in de rug heeft geduwd, terwijl zij had meegedeeld dat zij zwanger was;
- één van de ambtenaren verzoekster heeft verboden om te telefoneren.

Beoordeling

I. Algemeen

1. Op 24 september 2003 hebben de ambtenaren V. en W. van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid en medewerker X van het agentschap Telecom te Amersfoort de woning van de verzoekers D. en R. doorzocht in verband met het vermoeden van het plegen van een economisch delict, te weten het illegaal in gebruik hebben van radiozendapparatuur (zie Achtergrond, onder 1.1. en 3.). Verzoekster D. was op dat moment zwanger en alleen thuis.

De politieambtenaren en de medewerker zijn vervolgens met een machtiging op grond van artikel 20 van de Wet economische delicten (WED; zie Achtergrond, onder 1.2.) de woning van verzoekers binnentreden. Na het binnentreden in de woning is betrokken ambtenaar V. naar boven gegaan en heeft daar rondgekeken in de geopende kamers. Hij heeft daar een studio waargenomen. V. is hierna weer naar beneden gegaan, en heeft zijn waarneming meegedeeld aan medewerker X. Deze medewerker heeft vervolgens ook boven gekeken. Medewerker X heeft hierna in de schuur van verzoekers een illegale zender in beslag genomen.

2. Verzoekster heeft nog diezelfde dag het politiebureau bezocht om aangifte te doen van mishandeling door politieambtenaar W. tijdens de inbeslagname van de apparatuur. Ook heeft verzoekster nog diezelfde dag een gynaecoloog bezocht vanwege pijnklachten in haar buik.

3. Op 14 maart 2005 heeft de economische politierechter te Arnhem verzoekster veroordeeld wegens het plegen van een economisch delict, te weten overtreding van

bepalingen in de Telecommunicatiewet. Het verweer van de advocaat van verzoekster dat de politieambtenaren op niet-proportionele wijze van hun bevoegdheid tot binnentreden gebruik hadden gemaakt, waardoor bewijsuitsluiting diende te volgen, is door de rechter verworpen. De verwijzing door de advocaat van verzoekster daarbij naar een arrest van de Hoge Raad van 12 december 1978 (braak bij binnentreden; NJ 1979, 142) heeft de rechter afgedaan met de overweging dat dit geval - of een wat de wijze van binnentreden betreft soortgelijk geval - hier niet aan de orde was.

4. Verzoekers klagen over de wijze waarop de twee politieambtenaren zijn opgetreden bij het binnentreden van hun woning op 24 september 2003.

II. Met betrekking tot het doorzoeken van de woning

1. Verzoekers klagen er met name over dat de ambtenaren hun woning onnodig hebben doorzocht. Verzoekers bedoelen hiermee dat één politieambtenaar in de woning direct naar boven is gegaan en heeft rondgekeken. Verzoekers achten dit, gezien de reden van binnentreden, niet proportioneel en verwijzen hierbij naar hetgeen de Hoge Raad in zijn arrest van 12 december 1978 omtrent de subsidiariteit en proportionaliteit bij het binnentreden heeft gesteld. Uit dit arrest volgt volgens verzoekers dat een opsporingsambtenaar, ook wanneer hij bevoegd is om tegen de wil van de bewoner een woning binnen te treden, gehouden is er zorg voor te dragen dat die inbreuk niet groter is dan wordt gerechtvaardigd door de omstandigheden.

2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond. Volgens haar was sprake van een correcte machtiging tot binnentreden. Het binnentreden had evenals het doorzoeken rechtmatig plaatsgehad, en voldeed aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. De korpsbeheerder verwees daarbij naar het advies van de Klachtencommissie (zie Bevindingen, onder A.12.). De politieambtenaren waren op zoek naar de illegale zender. Doorzoeken mocht vrijelijk geschieden en verzoekster mocht het onderzoek niet frustreren, aldus de korpsbeheerder. Bovendien was volgens haar bij deze doorzoeking in verband met de mogelijkheid van het wegmaken of anderszins van deze dan wel twee andere illegale zenders op twee andere adressen enige snelheid geboden.

3. Op grond van artikel 9:27 van de Algemene wet bestuursrecht beoordeelt de ombudsman of het bestuursorgaan zich in de door hem onderzochte aangelegenheid al dan niet behoorlijk heeft gedragen. Indien ten aanzien van de gedraging waarop het onderzoek van de ombudsman betrekking heeft door een rechter uitspraak is gedaan, neemt de ombudsman de rechtsgronden in acht waarop die uitspraak steunt of mede steunt (zie Achtergrond, onder 4.).

4. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel.

Op grond van artikel 20 van de WED hebben opsporingsambtenaren in het belang van de opsporing toegang tot elke plaats, voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is. Voor de toepassing van deze bevoegdheid hoeft geen sprake te zijn van een samenhang met een bepaald doel, zoals bijvoorbeeld de aanhouding van een verdachte of inbeslagneming van voorwerpen. Deze betredingsbevoegdheid omvat echter niet de bevoegdheid tot doorzoeking van de betreden plaats (zie Achtergrond, onder 1.3.). Volgens vaste jurisprudentie is onder doorzoeking te verstaan het stelselmatig en gericht onderzoek doen naar de aanwezigheid van voor in beslagneming vatbare voorwerpen (zie Achtergrond, onder 2.).

5. Gezien de ruime betredingsbevoegdheid die artikel 20 WED biedt, kan niet worden gesteld dat politieambtenaar V., door op de bovenverdieping een blik te werpen in één of meerdere kamers, deze bevoegdheid te buiten is gegaan, en is overgegaan tot doorzoeking van de woning. De toepassing van de betredingsbevoegdheid is door de rechter rechtmatig geacht. Nu de Nationale ombudsman deze rechtsgrond in acht neemt, acht hij de wijze waarop in de woning is rondgekeken niet in strijd met het evenredigheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

III. Met betrekking tot het toepassen van geweld

1. Verzoekers klagen er verder over dat één van de ambtenaren verzoekster met haar buik tegen de muur heeft geduwd en met een knie in de rug heeft geduwd, terwijl zij had meegedeeld dat zij zwanger was.

2. De korpsbeheerder acht de klacht ook op dit punt niet gegrond. Voor haar oordeel verwees zij wederom naar het advies van de Klachtencommissie.

Uit de verklaringen van de politieambtenaren volgde geenszins dat hun optreden op 24 september 2003 gewelddadig was verlopen. Zij had geen reden om deze verklaringen in twijfel te trekken en meer waarde te hechten aan de verklaring van verzoekster.

3.1. In het proces-verbaal dat door medewerker X, tezamen met V. en W., over het voorval was opgemaakt, is beschreven dat politieambtenaar W. verzoekster had getracht te kalmeren. Hierna was X naar het schuurtje gegaan om de zender af te koppelen (zie Bevindingen, onder A.4.).

In een verklaring aan de politie heeft medewerker X verklaard dat hij, nadat hij de zender in de schuur had afgekoppeld, binnen nog een 27 MC bakje had bekeken. Verzoekster raakte hierdoor geëmotioneerd en gebood hem van de spullen af te blijven. Hierop had politieambtenaar W. getracht haar te kalmeren. Hij had haar daarbij niet aangeraakt (zie Bevindingen, onder A.6.3.). In zijn verklaring aan medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman verklaarde X eveneens dat hij, nadat hij de zender had afgekoppeld, binnen

nog een 27 MC bakje had bekeken. Nu verklaarde X dat verzoekster niet kwaad werd.

Wel zou politieambtenaar W. haar ter kalmering hebben aangeraakt. Zij was echter niet stevig vastgepakt. Toen hij van boven terug de woonkamer binnenkwam, had hij gezien dat W. verzoekster trachtte te kalmeren. Dit alles was gebeurd voordat de zender was afgekoppeld en niet daarna (zie Bevindingen, onder I.).

3.2. In een door V. en W. opgemaakt proces-verbaal van het voorval is opgenomen dat W. zag dat verzoekster zich erg druk maakte. Hij wilde haar kalmeren door haar met beide handen bij de schouders te pakken en te zeggen dat zij rustig moest doen. Hierna had hij haar losgelaten. Vervolgens gaf verzoekster aan waar de zender was, en werd deze door X losgekoppeld (zie Bevindingen, onder G.).

In zowel hun eerdere verklaringen als in de verklaringen aan medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman hebben de twee politieambtenaren verklaard dat politieambtenaar W. had geprobeerd verzoekster te kalmeren door haar bij haar bovenarmen beet te pakken. Van enig geweld was hun verder niets bekend. Hierna had verzoekster aangeven dat de zender zich in de schuur bevond en had medewerker X de zender afgekoppeld (zie Bevindingen, onder A.6.1. en 6.2. en onder E. en F.).

3.3. In haar aangifte van mishandeling van verzoekster is opgenomen dat X verzoekster had gevraagd waar de zender was, en deze daarna in de schuur had afgekoppeld. Toen hij terugkwam zat hij aan het 27 MC bakje. Toen zij hier boos over werd, pakte politieambtenaar V. haar van achteren bij haar armen en drukte haar tegen de muur. Hierna voelde zij een duw in haar rug, waarvan zij dacht dat het een knietje was. Hierna werd zij losgelaten (zie Bevindingen, onder A.7.).

Inmiddels is gebleken dat verzoekster politieambtenaar V. had verward met politieambtenaar W. Zij heeft tegenover medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman verklaard dat zij X had gezegd dat de zender in de schuur stond. Toen de politieambtenaren hierop de achterdeur opengooiden, was zij kwaad geworden. Hierop had W. getracht haar te kalmeren door te zeggen dat zij rustig moest blijven.

Nadat de zender was afgekoppeld, had X binnen het 27 MC bakje opgepakt. Toen was zij echt pissig geworden. W. pakte haar toen van achteren bij haar schouders en duwde haar met haar armen omhoog tegen de muur. Ze voelde hierna iets, waarschijnlijk een knie, in haar rug. Hierna werd zij weer losgelaten (zie Bevindingen, onder H.).

4. Wat betreft het geweld staan de lezingen van de politieambtenaren en medewerker X lijnrecht tegenover de lezing van verzoekster. Nu de lezingen van de politieambtenaren en medewerker X onderling niet overeenkomen - vooral voor wat het moment van aanraking door politieambtenaar W. betreft - ziet de Nationale ombudsman geen reden om deze lezingen meer aannemelijk te achten dan de lezing van verzoekster. Er kan dus geen

conclusie getrokken worden over de juistheid van een van beide lezingen.

De Nationale ombudsman onthoudt zich daarom van een oordeel.

IV. Met betrekking tot het verbieden om te telefoneren

1. Verzoekers klagen er ten slotte over dat één van de ambtenaren verzoekster heeft verboden om te telefoneren.

2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond. Medewerker X had inderdaad verklaard dat hij en een politieambtenaar verzoekster hadden gesommeerd om te stoppen met bellen. Dit hadden zij gedaan om te voorkomen dat het opsporingsonderzoek zou worden gefrustreerd.

3. Politieambtenaar V. heeft verklaard dat W. en X verzoekster meerdere keren hadden gesommeerd om te stoppen met bellen, omdat zij met haar in contact wilden komen, en niet om te voorkomen dat zij andere illegale zenders zou waarschuwen. Dat had zij namelijk al gedaan toen de politieambtenaren binnentraden (zie Bevindingen, onder E.).

Politieambtenaar W. heeft in zijn verklaring echter ontkend dat hij verzoekster had verboden om te telefoneren, althans, hij kon dit zich niet meer herinneren (zie Bevindingen, onder F.).

4. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

Dit vereiste staat toe dat opsporingsambtenaren een burger tijdens de opsporing van een strafbaar feit kunnen verbieden om te telefoneren, indien dit telefoneren het opsporingsonderzoek op dat moment belemmert.

Hoewel de verklaringen van de politieambtenaren niet overeen komen, wordt mede gezien de lezing van verzoekster, aannemelijk geacht dat één van de politieambtenaren haar heeft verboden om te telefoneren. Dat dit is gebeurd om contact met haar te krijgen of om te belemmeren dat zij anderen zou inlichten, is hierbij niet van belang, omdat deze redenen beide in het belang zijn van het opsporingsonderzoek. De politieambtenaren hebben hiermee gehandeld conform het redelijkheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid is niet gegrond ten aanzien van:

- het doorzoeken van de woning;
- het verbieden om te telefoneren.

Ten aanzien van het toepassen van geweld wordt geen oordeel gegeven.

Onderzoek

Op 4 maart 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw D. en de heer R. te Nijmegen, ingediend door de Werkgroep Klachten Politieoptreden te Nijmegen, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid (de burgemeester van Nijmegen), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd aan twee politieambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. De politieambtenaren werden tijdens het onderzoek gehoord.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Arnhem over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De hoofdofficier maakte van die gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd een getuige gehoord.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reacties van verzoekers en de korpsbeheerder gaven aanleiding het verslag te wijzigen. De betrokken ambtenaren gaven binnen de gestelde termijn geen reactie.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Op 24 september 2003 bezochten ambtenaren V. en W. van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid en medewerker X van het agentschap Telecom te Amersfoort de woning van de verzoekers D. en R. in verband met het vermoeden van het plegen van een economisch delict, te weten het illegaal in gebruik hebben van radiozendapparatuur (zie Achtergrond, onder 1.1. en 3.). Verzoekster D. was op dat moment zwanger en alleen thuis.

De politieambtenaren en de medewerker traden vervolgens met een machtiging op grond van artikel 20 van de Wet economische delicten de woning van verzoekers binnen, en namen een illegale zender in beslag.

Verzoekster bezocht nog diezelfde dag het politiebureau om aangifte te doen van mishandeling door een politieambtenaar tijdens de inbeslagname van de apparatuur. Deze aangifte werd niet opgenomen.

Diezelfde dag consulteerde verzoekster vanwege pijnklachten ook een gynaecoloog.

2. Bij brief van 3 november 2003 diende de Werkgroep Klachten Politieoptreden te Nijmegen (voorts: gemachtigde van verzoekers) namens verzoekers een klacht in bij de burgemeester van Nijmegen. Deze klacht hield onder meer het volgende in:

"Op woensdagmiddag 24 september jl. zijn in Nijmegen een drietal zogeheten piratenzenders uit de lucht gehaald. Bij deze actie waren zowel mensen van het politiekorps Gelderland-Zuid als van het agentschap Telecom betrokken.

Ook bij mevr. D. en de heer R. is toen de zender weggehaald.

Op het moment dat de opsporingsambtenaren aan de deur stonden was de heer R., die men wilde spreken, niet thuis. Mevr. D. heeft toen gevraagd waarover het ging. De ambtenaar van het agentschap Telecom zei dat men de zender kwam halen en daarvoor naar binnen moest.

Mevr. D. heeft toen aangegeven dat zij aan de heer R. om toestemming voor het binnentreden moest vragen. Een van de aanwezige politiemensen heeft daarop een machtiging tot binnentreden getoond.

Mevr. D., die geen zin in trammelant had, wilde de ambtenaren toen wel binnenlaten. Wel heeft zij eerst gevraagd of zij er voor mocht zorgen dat de aanwezige honden niet weg konden lopen. Hiertoe wilde zij even de voordeur dichtdoen, maar een van de agenten verhinderde dit door zijn voet tussen de deur te zetten.

Terwijl mevr. D. met de honden in de weer was en probeerde de heer R. te bellen, kwamen de opsporingsambtenaren toch al haar woning binnen. Men verspreidde zich over het hele huis. Dit hoewel mevr. D. aangaf dat men in de schuur moest zijn omdat de

zender zich daar bevond. Ook nadat de zender al was afgekoppeld, bleven de ambtenaren nog aan allerlei, niet ter zake doende spullen zitten. Mevr. D. heeft herhaalde malen gevraagd waar dit voor nodig was, en of men er mee op wilde houden.

Toen mevr. D. nogmaals wilde bellen werd haar dit door een van de politiemensen, de heer V. verboden. Op de vraag waarom zij niet mocht bellen kwam geen antwoord. In plaats daarvan probeerde de heer V. de telefoon te pakken te krijgen. Daartoe pakte hij mevr. D. beet, en duwde haar met haar buik tegen de muur. Ook kreeg zij een knie in haar rug. Dit terwijl mevr. D. reeds eerder, herhaalde malen, had aangegeven dat zij zwanger was.

Uiteindelijk is de politie en de ambtenaar van het agentschap Telecom, met de zender, weggegaan.

(...)

Mevr. D. en de heer R. klagen over de volgende zaken:

- De algemene manier van optreden.

Zij vinden dat deze keer, in vergelijking met andere keren, onnodig grof is opgetreden.

(...)

- De onnodige doorzoeking van de woning.

Mevr. D. heeft meteen aangegeven dat de gezochte zender zich in de schuur bevond. Er was dus geen aanleiding om de woning verder te doorzoeken.

- De specifieke wijze van optreden tegen mevr. D.

Onduidelijk is waarom mevr. D. niet mocht bellen. Niet aannemelijk is dat de noodzaak tot dit verbod zo zwaarwegend was dat het gerechtvaardigd was om mevr. D., die had aangegeven zwanger te zijn, op bovenbeschreven manier te behandelen

(...).

Met betrekking tot het tegen mevr. D. gebruikte geweld verzoek ik u de klacht in eerste instantie (strafrechtelijk; N.o.) (...) af te handelen."

3. Op 8 november 2003 kwam het kind van verzoekers, na een zwangerschap van vijftientig weken, dood ter wereld.

4. Van het bezoek in de woning van verzoekers op 24 september 2003 maakte medewerker X tezamen met politieambtenaren V. en W. een proces-verbaal op, dat op

4 december 2003 werd afgesloten. In dit proces-verbaal is onder meer het volgende opgenomen:

"Op donderdag 24 september 2003, omstreeks 14.00 uur, bevond ik, X, mij ter controle op de naleving van de bepalingen gesteld in de Telecommunicatiewet in een dienstauto van het Agentschap Telecom in de gemeente Nijmegen.

(...) Ter plaatse zag ik, X, dat deze antennemast stond opgesteld op het perceel (van verzoekers; N.o.) (...). Ik zag dat vanaf genoemde antenne een antenne coaxkabel liep naar een schuur op genoemd perceel. Voorts was het mij, X, ambtshalve bekend dat op dit perceel geen vergunning voor het gebruik van frequentieruimte krachtens de Telecommunicatiewet was afgegeven voor het aanleggen, geheel of gedeeltelijk aangelegd aanwezig hebben of gebruik van een radiozendapparaat met voornoemde zendfrequentie.

Tevens was het mij, X, ambtshalve bekend dat tegen de bewoner van genoemd perceel, R., in het verleden door het Agentschap Telecom (...) bestuursrechterlijk is opgetreden in verband met overtreding van de Telecommunicatiewet.

(...)

In verband met het bovenstaande besloot ik, X, een nader onderzoek op het perceel voornoemd in te stellen naar het aanleggen, geheel of gedeeltelijk aangelegd aanwezig hebben of gebruik van radiozendapparatuur zonder vereiste vergunning voor het gebruik van frequentieruimte.

Vervolgens begaf ik, X, mij naar het bureau van politie te Nijmegen teneinde assistentie te verkrijgen om gezamenlijk tegen deze zender op te treden. Aldaar kreeg ik assistentie van W. en V.

Wij waren in het bezit van een machtiging tot binnentreden van een woning afgegeven door K., inspecteur van politie, als zodanig hulpofficier van justitie.

Omstreeks 15.50 uur die dag arriveerden wij bij het perceel en belden bij de toegangsdeur van de woning aan. Even later werd de deur geopend door een vrouw, de later volledig te noemen verdachte D. Nadat ik, X, mij had gelegitimeerd en wij haar de reden van onze komst hadden medegedeeld, hoorden wij de vrouw zeggen dat haar vriend R. niet thuis was en dat zij eerst zijn toestemming wilde alvorens ons binnen te laten. Wij toonden de vrouw vervolgens de machtiging tot binnentreden. Wij zagen dat de vrouw de deur weer wilde sluiten. Ter voorkoming dat bewijsmateriaal zou worden verwijderd beletten wij dat de deur volledig werd gesloten door een voet tussen de deur te plaatsen. Hierop gebruikten wij de machtiging tot binnentreden en betraden tegen de wil van de bewoonster de woning.

Wij zagen en hoorden dat de genoemde vrouw in de gang stond en dat zij probeerde telefonisch iemand te bereiken. Ik, X, hoorde dat de vrouw contact kreeg en riep dat ze moesten ophouden omdat ze inmiddels bij haar binnen stonden of woorden van gelijke strekking. Dit telefonische gesprek was kennelijk bedoeld om een collega te waarschuwen. (...)

Hierna ging de vrouw de woonkamer in. Wij zagen en hoorden dat de vrouw geëmotioneerd raakte en contact niet goed mogelijk was. Ik, W., trachtte de vrouw te kalmeren.

Ik, X, ging naar de achterkant van de woning en zag dat de genoemde antennecoaxkabel in het schuurtje achter de woning leidde. In het schuurtje zag ik enige in werking zijnde radioapparatuur. Ik, X, herkende in de aangetroffen apparatuur een radiozendapparaat als bedoeld in (...) de Telecommunicatiewet. Ik zag dat dit radiozendapparaat was aangelegd en middels geleidingen met de voornoemde antenne was verbonden. Ik, X, zag dat het radiozendapparaat door middel van elektrische geleidingen was verbonden met een radio-ontvangapparaat. Ik zag dat dit radio-ontvangapparaat in werking was. Ik zag dat dit radio-ontvangapparaat stond afgestemd op een voornoemde frequentie (...). Ik hoorde dat op deze frequentie de uitzending (...) plaatsvond. Vervolgens hield ik genoemde D. staande als verdacht van overtreding van de Telecommunicatiewet.

(...)

Op dinsdag 30 september 2003 omstreeks 18.00 uur verscheen voor mij, X, op het politiebureau te Nijmegen een man, genaamd R., welke was aangehouden voor een ander strafbaar feit.

(...)

Na hem te hebben ingelicht omtrent het strafbare feit en na hem te hebben medegedeeld niet tot antwoorden te zijn verplicht verklaarde hij:

'De aangetroffen zender in de schuur is mijn eigendom.

De uitgezonden frequentie was (...) megahertz.

Ik zond uit onder de naam P.

Ik plugde M. door.

Ik wist dat het verboden was om te zenden.

Ik heb hiervoor geen vergunning!."

5. De klachtencoördinator deelde de gemachtigde van verzoekers bij brief van 4 december 2003 mee dat de klacht van verzoekers werd opgeschort tot de officier van justitie had besloten of strafrechtelijk onderzoek naar de klacht over de mishandeling zou worden ingesteld.

6.1. Naar aanleiding van de klacht werden door de politie wel verklaringen op schrift gesteld van de politieambtenaren V. en W. en van medewerker X van het agentschap Telecom te Amersfoort.

In de ongedateerde verklaring van politieambtenaar V. is onder meer het volgende opgenomen:

"Vervolgens zijn verbalisanten W., V. en een medewerker van het agentschap Telecom naar binnengegaan. Verbalisant W. heeft tegen mevr. D. gezegd dat zij de honden toch wel weg kon doen. Hierop is mevr. D. de woonkamer ingelopen en heeft zij de tussendeur dichtgedaan. Het was voor verbalisanten niet mogelijk om deze deur te openen omdat de er geen klink aanwezig was in de halzijde en de deur in het slot viel. Ik, verbalisant, ben toen naar boven gegaan om te kijken of daar de zendapparatuur aanwezig was. Verbalisant hoorde dat verbalisant W. mevr. D. sommeerde om de deur weer te openen.

Toen ik, verbalisant, weer naar beneden kwam, zag ik dat verbalisant W. samen met de man van het agentschap Telecom in de woonkamer waren.

(...)

Toen ik, verbalisant, de woonkamer in kwam zag ik dat mevr. D. druk doende was met haar mobiele telefoon. Terwijl zij dit deed liep zij haastig en druk op en neer door de woonkamer. In de tussentijd probeerde zij ook nog de honden naar buiten te doen. Ik, verbalisant, hoorde dat mevr. D. riep: 'R. moet hier zijn'. Of woorden van gelijke strekking.

Ik, verbalisant, hoorde en zag dat verbalisant W. probeerde in contact te komen met mevr. D. Ik hoorde dat verbalisant W. tegen mevr. D. zei: 'Wij mogen hier zijn en we komen de zender ophalen'.

Ik, verbalisant, zag dat mevr. D. hier totaal niet op reageerde. Ik zag dat zij nog steeds druk bezig was met haar mobiel en dat ze nog steeds op en neer bleef lopen.

Ik, verbalisant, zag dat verbalisant W. op haar af liep. Ik zag dat verbalisant W. mevr. D. bij haar bovenarmen vastpakte. Ik hoorde verbalisant W. zeggen dat er niets aan de hand was en dat ze rustig moest doen. Ik zag dat verbalisant W. hierna mevr. D. weer losliet.

Ik, verbalisant, zag dat mevr. D. al die tijd haar mobiel in haar hand had en dat zij op een gegeven moment door de telefoon riep met de woorden: 'Kappen nu! Kappen.' Ik, verbalisant, zag dat mevr. D. hierna de telefoon uitdeed.

Ik, verbalisant, hoorde dat verbalisant W. aan mevr. D. vroeg waar de zender stond. Ik zag dat mevr. D. naar de schuur wees en daarbij riep: 'DAAR!'

Ik, verbalisant, heb al deze tijd bij de deur van de woonkamer gestaan en had goed zicht van wat er allemaal gebeurde.

Hierop zijn verbalisanten samen met de man van het agentschap Telecom in de richting van de schuur gelopen. Mevr. D. is ons achterna gelopen in de richting van de schuur. De man van het agentschap Telecom is de schuur binnengegaan en heeft de zender ontkoppeld en meegenomen.

Ik, verbalisant, verklaar dat er GEEN lichamelijk geweld is gebruikt tegen mevr. D.

Op het gestelde dat mevr. D. aan verbalisant had medegedeeld dat zij zwanger zou zijn, verklaar ik, verbalisant, dat zij dat NIET heeft medegedeeld."

6.2. In de ongedateerde verklaring van politieambtenaar W. is onder meer het volgende opgenomen:

"We zijn vervolgens de hal van de woning betreden. Ik, verbalisant, zag dat mevrouw D., links een deur doorliep een aangrenzende ruimte in. Ik, verbalisant, zag en hoorde dat mevrouw D. de deur met kracht dichtsloeg. Ik, verbalisant, zag dat collega V. rechts de trap opliep naar de bovenetage. Ik, verbalisant, zag dat de tussendeur waar mevrouw D. door was gelopen, door ons niet geopend kon worden omdat de klink ontbrak. Vervolgens heb ik, verbalisant, mevrouw D. aangeroepen de deur te openen. Dat gebeurde kort daarop waarop ik samen met de controleur van Telecom de huiskamer betrad. Kort daarop zag ik, verbalisant, collega V. de woonkamer betreden.

(...)

Toen ik, verbalisant, de huiskamer betrad, zag ik dat mevrouw D. druk met een mobiele telefoon trachtte te bellen en tegelijkertijd de honden via de achterdeur naar buiten wilde doen. Ik, verbalisant, zag dat mevrouw D. erg nerveus was doordat ze snel door de kamer bleef lopen en elke keer op haar mobiele telefoon keek maar kennelijk geen contact kon krijgen. In een poging om mevrouw D. wat te kalmeren en haar gerust te stellen, liep ik, verbalisant, naar mevrouw D. toe die op dat moment naar de keuken liep. Ik pakte haar bij de bovenarmen vast en zei tegen haar: 'Doe nu maar rustig, er is niets aan de hand, we willen alleen maar weten waar de zender is', of woorden van gelijke strekking. Terwijl ik mevrouw D. bij haar bovenarmen vastpakte zag ik dat ze wild haar arm omhoog bracht waarin ze de mobiele telefoon vasthad. Nadat ik mevrouw D. had toegesproken liet ik haar los. Ik hoorde mevrouw D. ineens met luide stem roepen: 'Ja kappen, nu, kappen!!' Vervolgens wees mevrouw D. ons de schuur in de achtertuin aan en zei dat de zender daar stond. Vervolgens ben ik, verbalisant, samen met collega V. en de man van Telecom naar de schuur gelopen en heeft de man van Telecom de zender uit de schuur gehaald.

Vervolgens zijn we weer naar binnengegaan in de woonkamer en heeft de man van Telecom wat gegevens genoteerd van mevrouw D. Hierna hebben we de woning verlaten. Er is geen lichamelijk geweld toegepast door mij tegen mevrouw D.

(...)

Mevrouw D. heeft op geen enkel moment aangegeven dat zij zwanger was."

6.3. In de verklaring van medewerker X van 18 december 2003 is onder meer het volgende opgenomen:

"Op dat moment hebben we de deur geopend en zijn naar binnengelopen. De twee honden waren nog steeds in de gang aanwezig. Ook hoorde ik dat zij door de telefoon zei: 'Ze zijn binnen. Ze zijn binnen.' Ik en een van de politiemensen hebben haar gesommeerd het gesprek onmiddellijk te beëindigen. Daaraan voldeed zij. Hierna ben ik samen met de twee politiemensen, de vrouw en de twee honden de kamer ingegaan. De vrouw raakte hevig geëmotioneerd door te schreeuwen dat het geen manier van doen was. Wat ze precies verder allemaal zei weet ik niet meer. Ik keek in de kamer rond of ik een illegale zender zag staan, maar dat was niet het geval. Wel zag ik dat de vrouw in de kamer telefoneerde, maar dat zij geen contact kreeg. Zij vertelde dat R. niet bereikbaar was. Op dat moment was V. inmiddels boven en kwam direct weer terug met de mededeling dat er allerlei apparatuur stond. Ik ben toen alleen naar boven gegaan en trof in een kamertje een complete studio aan, die niet in gebruik was. Ik ben direct weer naar beneden gegaan en ben samen met de twee politiemensen en de vrouw naar buiten gelopen. Ik wilde namelijk de kabel volgen, naar de illegale zender. Deze kabel liep het aangebouwde schuurtje in. Ik ben het schuurtje alleen naar binnengegaan en trof daar de illegale zender aan. Ik maakte de zender los en op dat moment kwam de vrouw binnen en gaf aan dat zij de zender wel los zou koppelen. Ik heb dat geweigerd en heb vervolgens de illegale zender losgekoppeld en in beslag genomen. Vervolgens zijn wij weer naar de huiskamer gegaan en in de huiskamer trof ik een 27 MC bakje aan. Ik heb dit apparaat even bekeken en omdat ik niet kon vaststellen of het illegaal of legaal was heb ik dit apparaat laten staan en niet in beslag genomen. Toen ik het 27 MC bakje bekeek raakte de vrouw opnieuw geëmotioneerd en zei dat ik van de spullen af moest blijven.

Op dat moment zag ik dat de politiemans W. naar de vrouw toe liep ik hoorde dat hij zei 'Rustig nou; rustig nou.' Hij heeft haar daarbij niet aangeraakt. Ik zag dat de vrouw naar de andere kant van de kamer liep. Ik ben naar haar toegelopen en wilde haar personalia en een eventuele verklaring opschrijven. Ik kreeg geen kans iets te zeggen, omdat zij een telefoonnummer intypte en probeerde te bellen. Even later gaf zij mij aan dat het haar niet lukte om contact met haar vriend R. te krijgen. De heb vervolgens een briefje geschreven met mijn gegevens, en haar verteld dat zij dit briefje aan haar vriend moest geven. Op dit briefje had ik tevens de uitnodiging gezet om de volgende dag om 11.00 uur aan het bureau Muntweg te verschijnen. Zij heeft dit briefje aangenomen. We zijn vervolgens met

de inbeslaggenomen zender vertrokken. De hele actie duurde ongeveer 10 minuten. Gedurende de hele tijd ben ik samen met de twee politiemensen geweest. Ik ben alleen even boven geweest. Ik heb gedurende de actie niet gezien dat een van de twee politiemensen lichamelijk contact met de vrouw heeft gehad. Ik wist ook niet dat de vrouw zwanger was en (...) (het) is mij ook niet opgevallen.

(...)

Enkele dagen later, op 30 september, was ik weer voor een actie in Nijmegen, omdat de illegale zender M. weer in de lucht was. Deze zender is weer in beslag genomen. Tijdens deze actie werd R. op straat aangehouden en overgebracht naar het bureau Stieltjesstraat. Na deze actie hebben we op het hoofdbureau gedebriefd en na de actie liep ik door de hal van het politiebureau. Ik trof daar mevr. D. Ik heb daar nog even met haar gesproken en een handje gegeven. Zij vertelde mij niets over een eventuele klacht."

7. Op 19 december 2003 kreeg verzoekster alsnog de gelegenheid om aangifte te doen van mishandeling tegen de twee politieambtenaren. In de door de politie opgenomen aangifte is onder meer het volgende opgenomen:

"Op 24 september 2003 omstreeks 16.00 uur werd er bij de voordeur van mijn woning (...) aangebeld. Toen ik opendeed stonden daar twee agenten in uniform en een man in burgerkleding.

De man in burger zei toen dat men voor de illegale zender in mijn woning kwam. Ik wilde eerst de honden in de achtertuin laten en ik zei dat ook tegen de mensen voor mijn woning. Ik wilde de voordeur weer dichtdoen maar een van de agenten deed zijn schoen tussen de deur. Ik ben toen maar de gang ingelopen omdat ik geen problemen wilde. Ik was namelijk ruim 4 maanden in verwachting. Ik heb toen gezorgd dat de honden in de achtertuin kwamen. Toen ik weer in de gang kwam zag ik dat een van de agenten reeds bovenaan de trap stond en dat de andere agent en de man in burger stonden nog steeds in de gang. Ik wist dat de man in burger van de Telecom was. Hij had dit bij binnenkomst gemeld, maar hij had zich niet gelegitimeerd. Ik schreeuwde naar de agent bovenaan de trap dat hij naar beneden moest komen, omdat ik vond dat hij daar niets verloren had. Wij stonden toen allen in de woonkamer. Door de man van Telecom werd mij gevraagd waar de zender was en ik verwees hem naar de schuur achterin de tuin. Ik verzocht om even te wachten omdat ik de honden moest verkassen. Terwijl ik dit wilde doen liepen de agenten en de man van Telecom reeds naar de achtertuin. Toen de achterdeur werd geopend door een van de drie vlogen de twee honden vanuit de achtertuin naar binnen. Ik moest alle aandacht besteden aan de honden, omdat twee van hen elkaar nog mogen. Toen ik dat geregeld had liep ik naar de achtertuin en ik zag dat de man van Telecom reeds in het schuurtje bezig was de zender af te koppelen. Een agent stond ter hoogte van de volière en de ander stond in het midden van de achtertuin.

Toen de man van Telecom de zender had losgekoppeld kwam hij samen met de agenten naar binnen. De man van Telecom liep vervolgens de woonkamer binnen en keek wat rond en zag een 27 MC bakje staan. Hij begon aan dit bakje te peuteren. Ik maakte mij hierover kwaad. Ik voelde dat agent V. mij vervolgens bij armen pakte, hij stond namelijk achter mij en ik voelde dat hij mij vervolgens met kracht naar voren drukte tegen de muur. Ik stond met mijn dikke buik tegen de muur gedrukt. Ik voelde een duw in mijn rug. Ik dacht dat dit mogelijk een knie van die agent is geweest. Ik voelde pijn in mijn rug. Het was meer een steek. Hierna liet agent V. mij los. De man van Telecom vertelde mij dat mijn vriend zich moest melden op het politiebureau. Ik kreeg van de man een visitekaartje met de naam X. Hierna zijn de drie mannen vertrokken. Ik ben toen op mijn fiets weggegaan richting S.-straat waar een vriendin annex collega van mij woont.

Rond 19.00 uur ben ik samen met mijn vriend in zijn auto naar het politiebureau gereden om aangifte te gaan doen van mishandeling. Deze aangifte werd niet opgenomen. Hierna zijn wij weer teruggereden naar de S.-straat om daar mijn collega af te zetten. Vervolgens zijn mijn vriend en ik naar het St. Radboudziekenhuis gereden omdat ik steeds harde buiken en buikpijn kreeg. Daar ben ik onderzocht op de afdeling Verloskunde (...). Na dit onderzoek bleek (...) alles in orde te zijn. Hartritme was goed. Ik heb wel een anti-D injectie gehad (anti-D is een bijzonder immunoglobuline dat wordt toegediend bij gevaar van rhesus-immunisatie; N.o.). Hierna zijn mijn vriend en ik naar huis gegaan en gaan slapen.

Kort hierop heb ik nog een lichte bloeding gehad. Mijn vriend en ik zijn hiervoor ook nog (in) het ziekenhuis geweest. Op de poli kon men geen oorzaak vinden voor de bloeding. Ik ben wekelijks onder controle geweest van het Radboudziekenhuis, omdat ons eerste kindje ook dood (is) geboren.

Op 8 november kwam ons kindje dood ter wereld. Volgens de professor L. van het Radboudziekenhuis was ons kindje al op 7 november 2003 reeds in mijn buik overleden. Volgens deze professor was er een zwelling geknapt tussen de placenta en de baarmoederwand. Hierdoor is de placenta losgekomen. Alles staat momenteel op kweek. De uitslag wordt verwacht ongeveer 1 februari 2004. Mocht het zijn dat uit onderzoek blijkt dat het ongeborn kind is overleden ten gevolge van het knietje van de agent dan doe ik tevens aangifte ter zake doodslag, cq mishandeling zwaar lichamelijk eventueel dood ten gevolge hebbende."

8. In het kader van de klachtbehandeling verzocht de politie de gynaecoloog van verzoekster, professor L., op 19 december 2003 om medische informatie over verzoekster. Deze gynaecoloog liet in een verslag van 2 april 2004 onder meer het volgende weten:

"I: Omschrijving letsel (In begrijpelijke Nederlandse bewoordingen)

A: Uitwendig letsel

24/9/3 coll. Ri.: geen lichamelijk letsel geconstateerd, voor alle zekerheid anti-D toegediend, kleihauertest op foetale cellen in moederlijk bloed negatief (gedurende de zwangerschap kan het bloed van de moeder accidenteel in contact komen met het bloed van de foetus, dikwijls door de placenta heen. Dit kan zich voordoen o.a. ten gevolge van een trauma (val, ongeval), bij miskraam, abortus, bij een interventie zoals vb. een vruchtwaterpunctie; N.o.).

Is er sprake van uitwendig bloedverlies? neen

B: Is er vermoeden van niet uitwendig waarneembaar letsel? neen

Is er vermoeden van inwendig bloedverlies? neen

C: Psychische stoornissen en/of storingen in het bewustzijn? neen

II: Bijzondere mededelingen

8/11/3 Intra-uteriene vruchtdood ten gevolge van solutio placentae (loslating) bij 25 wk.

N.B. patiënte had ook in 2000 een vroege solutio (28 wk.) Patiënte en haar man vragen zich af of solutio veroorzaakt kan zijn door politieoptreden op 24/9/3. Hiervoor zijn geen directe aanwijzingen.

Na-onderzoek: geen afwijkingen in trombofilieonderzoek, enige herkenbare predisponerende factor: roken."

9. Bij brief van 15 april 2004 deelde de klachtencoördinator de gemachtigde van verzoekers mee dat de hoofdofficier hem had bericht dat met betrekking tot de klacht geen belemmeringen meer bestonden voor onderzoek. Ook naar aanleiding van de aangifte van verzoekster werd geen vervolging ingesteld. De schorsing van de klachtprocedure werd daarom opgeheven.

10. De chef van het district Stad Nijmegen van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid oordeelde bij brief van 23 augustus 2004 onder meer als volgt op de klacht van verzoekers:

"Toen de ambtenaren in de woonkamer waren, was mevrouw D. met haar mobiele telefoon aan het bellen en tevens met haar hond in de weer. Het opbellen lukte kennelijk niet. Mevrouw maakte op de ambtenaar W. - en niet V. - een nerveuze indruk. Om haar gerust te stellen is hij naar haar toegelopen en terwijl hij haar bovenarm pakte zei hij haar rustig te zijn, omdat men alleen om de zender kwam. De ambtenaar had niet de intentie haar het telefoneren te beletten. Het spijt me dat deze actie door mevrouw D. anders is geïnterpreteerd.

(...) Geen van de betrokken ambtenaren heeft gehoord, dat mevrouw D. gezegd heeft dat zij zwanger was. Niet gebleken is dat één van de ambtenaren een knie tegen de buik van mevrouw D. zette. Het enige lichamelijke contact wat er met haar geweest is, was toen de ambtenaar haar bij haar bovenarm pakte (...).

Ik acht geen van bovengenoemde klachtpunten gegrond."

11. De gemachtigde van verzoekers liet de klachtencoördinator bij brief van 17 september 2004 weten het niet eens te zijn met het oordeel van de districtschef, en verzocht om een formele klachtafhandeling door de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid. De korpsbeheerder verzocht de Klachtencommissie politieoptreden politieregio Gelderland-Zuid vervolgens om advies. Op 16 november 2004 vond een hoorzitting plaats bij de Klachtencommissie.

12. Bij besluit van 12 januari 2005 achtte de korpsbeheerder de klacht van verzoekers niet gegrond. Ter motivering verwees zij naar het advies van de Klachtencommissie van 1 december 2004, waarin onder meer het volgende is opgenomen:

"3. De behandeling door de klachtencommissie

(...)

3.3 D. heeft, zakelijk weergegeven en voor zover hier van belang, nog het volgende verklaard. (...) Terwijl zij nog met de honden bezig was, verspreidden beiden en de man van het agentschap Telecom zich al over het hele huis. Ze probeerde R. en een collega-zendamateur te bellen, maar het telefoneren werd haar zonder meer verboden. Intussen zaten de agenten aan haar spullen en vernielden deze. Toen ze daar kwaad over begon te schreeuwen, werd ze met geweld met haar buik tegen de muur geduwd en voelde ze iets met kracht, hoogstwaarschijnlijk een knie, in haar rug duwen. Na een paar minuten werd ze losgelaten. Ze had al gezegd dat ze vier en een halve maand zwanger was. Op 8 november 2003 is ze bevallen van een overleden kind. Ze wist dat de zendactiviteiten illegaal waren.

3.4 R. heeft, zakelijk weergegeven en voor zover hier van belang, het volgende verklaard.

Toen anderhalve maand later zijn piratenzender weer uit de lucht werd gehaald, kreeg hij wel toestemming om eerst de voordeur te sluiten om de honden veilig te kunnen stellen. Hij is al sinds 1980 zendamateurlid en normaal spelen dergelijke invalacties zich in een gemoedelijke sfeer af. Vaak worden ze tevoren gewaarschuwd voor een inval en drinken ze met de mensen van de politie en Telecom nog een kopje koffie na afloop, maar op 24 september 2003 ging het wel heel anders.

3.5 S. (gemachtigde van verzoekers; N.o.) heeft, zakelijk weergegeven en voor zover hier van belang, nog het volgende verklaard.

(...)

D. heeft tegen V. en W. gezegd dat ze zwanger was, dit was ook aan haar te zien en tijdens de voorbespreking van deze actie had de netwerkagent J., die ook van de zwangerschap op de hoogte was, V. en W. hierover moeten inlichten.

Het is curieus dat de ongedateerde, schriftelijke verklaringen van V. en W. vrijwel gelijkkluidend zijn. Beiden ontkennen dat er sprake is geweest van geweld. W. zou alleen de bovenarm van D. hebben aangeraakt. S. heeft het vermoeden dat beiden de indruk hebben willen wekken de verklaring op schrift te hebben gesteld voordat D. was bevallen van het overleden kind en zo elke relatie tussen hun optreden en de fatale afloop van de zwangerschap hebben willen uitsluiten.

(...)

3.6 V. heeft, zakelijk weergegeven en voor zover hier van belang, nog het volgende verklaard.

W. en hij hebben hun, ongedateerde, verklaring op schrift gesteld kort nadat de klacht was ingediend. Het was hun toen bekend dat de zwangerschap was misgegaan. Tijdens de voorbespreking van de actie is er niet over een zwangerschap van D. gesproken. Het was voor beiden de eerste keer dat ze bij D. thuis kwamen. W. en hij waren de rust zelve D. was volledig overstuur en schreeuwde. Er is absoluut geen geweld jegens D. gebruikt. De man van Telecom heeft het 27 MC bakje bekeken en weer teruggezet.

3.7 W. heeft, zakelijk weergegeven en voor zover hier van belang, het volgende verklaard.

Het heeft hem zeer aangegrepen dat er door D. en R. een verband wordt gelegd tussen de dood van het kind en zijn optreden. V. en hij waren rustig aanwezig. D. raakte echter volledig in paniek. Hij heeft geprobeerd haar te kalmeren. Daarbij heeft hij ter geruststelling zijn hand op haar schouder gelegd, terwijl D. in de opening tussen de huiskamer en de open keuken stond. Daar was überhaupt geen muur waar hij D. tegenaan zou hebben kunnen duwen. Hij heeft zeker geen geweld gebruikt. V. en hij hebben haar niet verboden om te bellen. Ze heeft ook gebeld. Het lukte haar echter niet om telefonisch contact met R. te krijgen.

4. De beoordeling door de klachtencommissie

(...)

D. en R. hebben de manier van optreden van W. en V. als grof ervaren. Het moge zo zijn dat andere keren een dergelijke inbeslagname van een zender in een gemoedelijke en zeer ontspannen sfeer verloopt, dat maakt dit optreden van V. en W. op zich nog niet onfatsoenlijk. Er was een machtiging tot binnentreden, waar op een correcte wijze gebruik

van gemaakt is. D. is, zo is voor de commissie vast komen te staan, onnodig volledig in paniek geraakt, waardoor ze de actie als zeer vervelend heeft ervaren. Maar ook daarmee is niet gezegd dat W. en V. zich niet professioneel hebben gedragen.

Nu voor de commissie niet is gebleken dat W. en V. zich onbehoorlijk hebben gedragen, zal zij dan ook de korpsbeheerder adviseren de klacht op dit punt ongegrond te verklaren.

4.3 Ten tweede verwijten D. en R. W. en V. dat zij de woning onnodig hebben doorzocht.

De machtiging tot binnentreden gaf W. en V. het recht om binnen te gaan en vrijelijk rond te kijken. Niet is gebleken dat zij meer hebben gedaan dan dat. Ze hoefden niet onmiddellijk af te gaan op de mededeling van D. dat de zender in de schuur stond. Beiden kenden het huis en de situatie ter plaatse niet en hebben zich eerst georiënteerd. Van het openen van kasten en het vernielen van spullen van D. en R. door V. en W. is de commissie verder niets gebleken.

Ook ten aanzien van dit punt zal zij de korpsbeheerder adviseren de klacht ongegrond te verklaren.

4.4 Ten slotte zouden, aldus D. en R., W. en V. op wel zeer gewelddadige wijze D. hebben verboden te telefoneren.

Ook van een verbod om te telefoneren is de commissie niet gebleken. D. heeft meerdere keren geprobeerd R. en een collega-zendamateur aan de lijn te krijgen, met welke laatstgenoemde ze ook daadwerkelijk telefonisch gesproken heeft. Er was ook geen enkele reden om D. het telefoneren te verbieden.

Zo heeft de commissie ook geen aanleiding gevonden om te twijfelen aan de oprechtheid van de verklaringen van V. en W. over de toedracht van wat zich in de woning van D. heeft afgespeeld. Er was geen enkele reden om jegens D. gewelddadig op te treden en de commissie is er niet van overtuigd geraakt dat dit wel is gebeurd. Daar waren de omstandigheden ook niet naar. Het betrof een eenvoudige inbeslagname van zendapparatuur, waar verder ook geen discussie over was. Er bevonden zich drie mannen tegenover één vrouw, die erg van streek was en die met name W. alleen maar heeft geprobeerd te kalmeren.

De commissie zal de korpsbeheerder adviseren om ook dit derde klachtpunt ongegrond te verklaren.

5. Het advies

5.1 De klachtencommissie adviseert de korpsbeheerder de klacht van D. en R. ongegrond te verklaren."

13. Op 14 maart 2005 veroordeelde de economische politierechter te Arnhem verzoekster wegens het plegen van een economisch delict, te weten overtreding van bepalingen in de Telecommunicatiewet. Het verweer van de advocaat van verzoekster dat de politieambtenaren op niet-proportionele wijze van hun bevoegdheid tot binnentreden gebruik hadden gemaakt, waardoor bewijsuitsluiting diende te volgen, werd door de rechter verworpen. De verwijzing door de advocaat van verzoekster daarbij naar een arrest van de Hoge Raad van 12 december 1978 (braak bij binnentreden; NJ 1979, 142) deed de rechter af met de overweging dat dit geval - of een wat de wijze van binnentreden betreft soortgelijk geval - hier niet aan de orde was.

B. Standpunt verzoekers

1. Het standpunt van verzoekers staat samengevat weergegeven onder Klacht.
2. Ten aanzien van het doorzoeken van de woning verwees de gemachtigde van verzoekers in het verzoekschrift naar hetgeen de Hoge Raad in zijn arrest van 12 december 1978 (NJ 1979, 142) omtrent de subsidiariteit en proportionaliteit bij het binnentreden heeft gesteld. Uit dit arrest volgt volgens de gemachtigde van verzoekers dat een opsporingsambtenaar, ook wanneer hij bevoegd is om tegen de wil van de bewoner een woning binnen te treden, gehouden is ervoor zorg te dragen dat die inbreuk niet groter is dan wordt gerechtvaardigd door de omstandigheden.

C. Standpunt korpsbeheerder

De beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid liet bij brief van 16 juni 2005 weten dat zij bij haar standpunt van 12 januari 2005 bleef en de klachten niet gegrond acht. Verder liet zij weten dat er sprake was van een correcte machtiging tot binnentreden. Het binnentreden had evenals het doorzoeken rechtmatig plaatsgehad. De politieambtenaren waren op zoek naar de illegale zender. Doorzoeken mocht vrijelijk geschieden en verzoekster mocht het onderzoek niet frustreren. Bovendien was bij deze doorzoeking in verband met de mogelijkheid van het wegmaken of anderszins van deze dan wel de twee andere illegale zenders op twee andere adressen, enige snelheid geboden. Het binnentreden en het doorzoeken van de woning voldeed daarom aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. De korpsbeheerder verwees ter zake ook naar hetgeen was geoordeeld door de klachtencommissie onder punt 4.3 van het advies van de klachtencommissie. Verder stond in het proces-verbaal van het agentschap Telecom dat medewerker X een coaxkabel naar de schuur op het bewuste perceel heeft zien lopen, aldus de korpsbeheerder.

Voorts deelde zij nog mee dat de heer X op donderdag 18 december 2003 inderdaad had verklaard dat hij en een politieambtenaar verzoekster hadden gesommeerd om te stoppen met bellen en dat zij aan deze sommatie had voldaan. Zij hadden dit gedaan om te voorkomen dat het opsporingsonderzoek werd gefrustreerd.

Ten slotte deelde de korpsbeheerder mee dat uit de verklaringen van de betrokken politieambtenaren echter geenszins volgde dat het optreden gewelddadig was verlopen. Zij had daarom geen reden om deze verklaringen in twijfel te trekken en meer waarde te hechten aan de verklaring van verzoekster.

D. Reactie verzoekers

Bij brief van 18 juli 2005 liet de gemachtigde namens verzoekers weten dat de korpsbeheerder in haar reactie nogmaals bevestigde dat men op zoek was naar een zender. Voor de hand had daarbij gelegen dat men, alleen of in ieder geval in eerste instantie, daar was gaan kijken waar, ook naar waarneming van X, deze zender naar alle waarschijnlijkheid stond: in de schuur. De, gestelde, geboden snelheid van optreden maakte dit alleen maar meer voor de hand liggend.

Dat de machtiging tot binnentreden de mogelijkheid tot vrijelijk rondkijken/doorzoeken bood, wil nog niet zeggen dat van deze mogelijkheid meer gebruik kon worden gemaakt dan in de betreffende situatie noodzakelijk was. Ten slotte bleef het voor hem een raadsel hoe bedoelde zender in de gegeven situatie weggemaakt had kunnen worden.

Anders dan bijvoorbeeld drugs is het niet iets wat je even door de wc spoelt, aldus gemachtigde.

E. verklaring betrokken ambtenaar V.

Betrokken ambtenaar V. verklaarde op 30 augustus 2005 tegenover twee medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Bij de politie kwam die dag een melding binnen dat mensen van Agentschap Telecom twee illegale muziekszenders uit de lucht wilden halen. Een daarvan werd uitgezonden vanuit de woning van verzoekers. De heer X van Agentschap Telecom verzocht hierbij ondersteuning van de politie. Mijn collega W. en ik zijn met X meegegaan naar de woning van verzoekers. Verzoekster deed open en vroeg wat wij kwamen doen. X heeft haar uitgelegd waarvoor wij kwamen en heeft de machtiging tot binnentreden getoond. Verzoekster begon zenuwachtig te doen. Zij wilde de voordeur sluiten, want ze moest de honden opsluiten. Daarop heeft een van ons zijn voet tussen de deur gezet en haar gezegd dat zij de honden ook kon opsluiten terwijl wij in de woning waren. Verzoekster is meteen de huiskamer ingelopen en heeft de deur tussen de hal en de kamer gesloten. Hierdoor konden wij niet de woonkamer binnen, omdat de deurkruk aan onze zijde ontbrak. Ik hoorde dat verzoekster telefoneerde. Waarschijnlijk met een van de andere illegale zenders. Dat was af te leiden uit het gesprek.

Ik ben vervolgens naar boven gegaan om te kijken of de zender zich daar bevond. Het was mij op dat moment nog niet bekend waar de apparatuur stond. Ik weet niet of X wist waar hij stond. Ik wist ook niet hoe een zender eruit ziet. Op de eerste etage stond één kamer

open. Ik heb daarin gekeken. Vervolgens ben ik naar de twee etage gegaan. Daar zag ik allerlei apparatuur staan, waarmee een muzikzender kan worden gemaakt, zoals platenspelers, microfoons enzovoort. De apparatuur was niet in bedrijf. Ik ben toen weer naar beneden gelopen om dit te melden aan X.

Als u mij vraagt waarom ik in de woning direct naar boven ben gegaan en niet heb afgewacht tot verzoekster ons te woord kon staan, kan ik u zeggen dat verzoekster de tussendeur had dichtgegooid. Wij konden hierdoor niet verder de woonkamer in, kregen geen kans om het haar te vragen. Er moest een zender uit de lucht worden gehaald en ik wist niet waar die stond. Ik wilde niet wachten tot verzoekster uit de huiskamer zou komen om ons dat te vertellen. We wilden vlot handelen omdat er op een ander adres tegelijkertijd een zender uit de lucht zou worden gehaald. Er was haast bij.

Als u mij confronteert met het proces-verbaal van 4 december 2003, waaruit blijkt dat de heer X al eerder in de buurt van de woning is geweest, en heeft gezien dat een coaxkabel vanuit de antennemast naar de schuur liep, kan ik u zeggen dat daar die dag niet over is gesproken. Ik wist van tevoren niet dat wij in de schuur moesten zijn.

Beneden aangekomen zag ik dat de deur naar de huiskamer inmiddels open was. Verzoekster was druk, zij schreeuwde en belde met haar mobiele telefoon. Verzoekster wilde verzoeker bellen maar ze kreeg hem niet te pakken. Wel had ze een andere persoon aan de lijn die bij illegale uitzendingen betrokken was. Zij zei dat ze moesten kappen of iets dergelijks.

Wij hebben haar vervolgens meerdere keren gevraagd om het telefoneren te stoppen. Dit gebeurde hoofdzakelijk door X en W. Wij wilden namelijk met haar in contact komen om haar goed duidelijk te maken waarvoor wij kwamen. Als u mij vraagt of wij verzoekster verboden om te bellen om te voorkomen dat zij de andere illegale zenders zou waarschuwen, kan ik u zeggen dat dit niet zo was. Dat had ze namelijk al gedaan toen wij de woning betraden. Bovendien vond er op hetzelfde tijdstip een inval plaats in de woning waar de andere zender zich bevond, dus een telefoontje van haar zou niets hebben uitgemaakt.

Hoewel wij het meerdere keren probeerden, kregen wij geen contact met verzoekster. Hierop liep mijn collega W. op haar af en pakte haar vast bij haar bovenarmen. Hij vertelde haar daarbij ze rustig moest doen en dat ze moest vertellen waar de zender stond. Zij vertelde toen dat de zender in de schuur stond. X is naar de schuur gegaan, en heeft de zender afgekoppeld. Volgens mij ben ik toen binnen gebleven. X heeft de zender afgekoppeld en daarna zijn we vertrokken.

Als u mij vraagt wat er precies gebeurde, kan ik u zeggen dat ik heb gezien dat mijn collega verzoekster van voren bij de bovenarmen heeft vastgepakt. Als je totaal geen contact krijgt met iemand, gebeurt het wel vaker dat je die persoon vastpakt. W. heeft

verzoekster vastgepakt en tegen haar gezegd dat ze rustig moest worden en dat ze moest vertellen waar de zender stond. Ze werd daarna ook rustiger en vertelde ons dat de zender in de schuur stond. W. heeft haar overigens maar heel kort vastgehouden, alleen toen hij tegen haar sprak. Ze is pertinent niet van achteren vastgepakt zoals verzoekster heeft gezegd. Ze stond in de keuken met haar gezicht naar de huiskamer toe en haar rug in de richting van het aanrecht.

Dit voorval speelde zich allemaal af, voordat verzoekster had gezegd waar de zender zich bevond. Nadat X de zender had ontkoppeld, zijn we de huiskamer weer ingegaan en heeft X voor verzoekster wat gegevens genoteerd. Zij is toen absoluut niet meer aangeraakt.

Als u mij vraagt of verzoekster hierop wild met haar armen begon te zwaaien, moet ik u zeggen dat dit mij weinig zegt. W. heeft haar heel even vastgehad.

Ik wist niet dat verzoekster zwanger was. Dit was ook niet te zien. Dit had echter niet uitgemaakt.

Op 13 oktober 2003 ben ik samen met een andere collega nogmaals in hun woning geweest om een illegale zender weg te halen. Verzoekers waren beiden aanwezig. Verzoekster vertelde mij en mijn collega over het binnentreden op 24 september 2003. Verzoekster herkende mij daarbij niet eens.

Ten slotte wil ik nog mededelen dat ik het heel erg vind dat verzoekster iedereen wil doen laten geloven dat wij haar tegen een muur hebben geduwd en zo de dood van haar ongeboren kind op ons geweten hebben. Dit is pertinent niet waar. Zij is slechts even bij haar bovenarmen gepakt. Ik betreur het zeer dat verzoekster ons toch hiervan beschuldigt en voel mij hierdoor zeer gegriefd."

F. verklaring betrokken ambtenaar W.

Betrokken ambtenaar W. verklaarde op 30 augustus 2005 tegenover twee medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Ik ben die dag samen met mijn collega V. met X van het Agentschap Telecom meegegaan naar de woning van verzoekers om daar een illegale zender uit de lucht te halen. Ik wist op dat moment niet waar de zender zich in de woning bevond.

Wij hadden een machtiging tot binnentreden bij ons, voor het geval verzoekers ons niet zouden binnenlaten. Verzoekster deed de deur open. Wij hebben haar verteld waarvoor wij langskwamen. Verzoekster wilde de deur dichtdoen, in verband met de honden. V. heeft toen zijn voet tussen de deur gezet. Verzoekster was inmiddels al de huiskamer binnengegaan en had de deur naar de hal dichtgedaan. Aan de halkant van de deur was er geen deurklink aanwezig, dus konden wij niet naar binnen. Ik weet dat V. toen naar boven is gegaan.

Als u mij vraagt waarom V. direct naar boven is gegaan, kan ik u zeggen dat je met een machtiging in principe de woning mag betreden. Deuren die open zijn mag je binnengaan, je mag alleen rondkijken, niet doorzoeken. V. is naar boven gelopen om te kijken waar de apparatuur stond, maar ook voor de veiligheid, want je zit met een trap in de rug. We wisten wel dat verzoeker niet aanwezig was, want dat had verzoekster al gezegd, maar we wisten niet of er nog andere mensen in de woning waren.

U vraagt mij waarom wij niet voordat V. naar boven ging aan verzoekster hebben gevraagd waar de zender was. Zij was in paniek en toen we binnenkwamen was ze al in de afgesloten huiskamer. Pas toen ze de deur open had gedaan konden we met haar spreken, maar was ze niet aanspreekbaar, ze was steeds aan het bellen. Het was overigens van belang om een werkende zender aan te treffen, anders konden we die niet in beslag nemen. We wilden niet dat verzoekster de zender zou ontkoppelen.

Als ze rustig was geweest en de deur had opengedaan en toestemming had gegeven de woning te betreden, hadden we haar gevraagd waar de zender stond en hadden we niet naar boven hoeven gaan om de woning te doorzoeken.

Als u mij confronteert met het proces-verbaal van 4 december 2003, waaruit blijkt dat de heer X al eerder in de buurt van de woning is geweest, en had gezien dat een coaxkabel vanuit de antennemast naar de schuur liep, kan ik u zeggen dat ik daar die dag niets van heb gehoord. Ik wist dus niet waar de zender zich bevond die dag.

In de gang hebben X en ik vervolgens geroepen dat verzoekster de deur naar de huiskamer moest openen. Uiteindelijk heeft ze dat gedaan. Ze was ontzettend druk met bellen en riep steeds dat ze verzoeker moest bellen. Omdat ik geen contact met haar kreeg, ben ik uiteindelijk op haar afgelopen en heb haar bij haar bovenarmen vastgepakt. Ik heb haar gezegd dat ze rustig moest worden en dat we alleen maar wilden weten waar de zender was. Verzoekster deed haar arm omhoog, omdat ze op dat moment telefonisch contact kreeg met iemand. Ze riep: 'Kappen nou, kappen nou!'. Daarna heeft ze aangewezen dat de zender in de schuur stond. X heeft de zender losgekoppeld. Ik ben bij de achterdeur blijven staan en V. is in de woning gebleven. Verzoekster was toen weer aan het bellen. Nadat X de zender had afgekoppeld, zijn we weer naar binnengegaan. Daar heeft X wat gegevens genoteerd. Hij zat op de bank en verzoekster zat naast hem, maar zij stond steeds weer op. Ze bleef ontzettend druk. In de huiskamer stond het volgestapeld met apparatuur. We hebben ernaar gekeken, maar niets aangeraakt.

Als u mij vraagt wat er precies is gebeurd, kan ik u zeggen dat verzoekster erg druk was met haar mobiele telefoon. Om haar te kalmeren heb ik haar bij de bovenarmen gepakt. Zij liep naar de keuken en om contact met haar te krijgen heb ik haar vastgepakt. Ik heb gezegd: "Doe nou eens rustig, ik wil alleen weten waar de zender is". Ik heb haar niet eens geknepen, alleen gewoon vastgepakt. Zij stond midden in de keuken, met haar rug naar het aanrecht, en ik stond tegenover haar. Ze stond met haar gezicht naar mij toe. Ze heeft

de muur naar het halletje niet eens aangeraakt.

Ik ben wel iemand die bij troosten contact zoekt door een hand vast te pakken. Verzoekster was niet verdrietig, maar boos. Het ging daarom meer om even de aandacht vragen. Als je iemand aanraakt kijkt iemand op en heb je contact. Op het moment dat ik haar vastpakte deed ze haar arm omhoog omdat ze wilde blijven bellen. Ze deinsde naar achteren en begon te schreeuwen. Ik liet haar toen al los. Ze kreeg waarschijnlijk telefonisch contact, want ze riep dat ze moesten kappen.

Nadat X de zender had afgekoppeld, zijn we weer naar binnengegaan. X is toen op de bank gaan zitten en heeft verzoekster gezegd dat hij wat gegevens zou noteren. Verzoekster bleef bezig met de honden en bleef zeggen dat zij verzoeker moest bellen. Hij moest thuiskomen. Alleen X heeft toen nog met haar gesproken. Er is toen helemaal niets gebeurd met verzoekster.

Ik wist niet dat ze zwanger was. Dat gegeven had ook geen verschil gemaakt voor de manier waarop ik heb gehandeld. Misschien dat ik dan nog eerder naar haar toe was gegaan, omdat te voorkomen dat het mis zou gaan met de zwangerschap. Ze had gigantische stress.

Als u mij vraagt of verzoekster is verboden om te telefoneren, kan ik u zeggen dat daar geen enkele reden voor was. Misschien heeft zij het vastpakken geïnterpreteerd als het willen afpakken van de telefoon. Ik heb haar in ieder geval niet gesommeerd te stoppen met bellen. Althans, ik kan me dat niet meer herinneren. Misschien heb ik haar gevraagd niet te bellen, ik heb het in ieder geval niet verboden.

Op het moment dat wij binnenkwamen, had verzoekster de tussendeur al dichtgedaan. In de hal heb ik überhaupt niets tegen haar gezegd. Ik heb mogelijkheden gezocht om contact met haar te zoeken. Er was geen reden om de telefoon af te pakken, omdat de andere zender gelijktijdig toch al in beslag werd genomen. Hen waarschuwen had geen zin. En als ze verzoeker zou waarschuwen en hij zou komen, dan had hij een verklaring kunnen afleggen.

Ik wil nog ten slotte opmerken dat het me erover verbaas dat verzoekster een klacht heeft ingediend. Er was helemaal niets gebeurd. Ik vind het verschrikkelijk waarvan ik word beticht. Het geeft me koude rillingen, en ik heb het er moeilijk mee.

Verzoekers weten overigens niet eens wie ik ben. Ik trof verzoeker laatst op straat en hij herkende mij niet. Ze hebben V. en mij door elkaar gehaald. Bij de hoorzitting van de klachtencommissie zijn ze afzonderlijk van V. en mij gehoord, omdat ze het nog niet aankonden ons te zien."

G. Nadere informatie politie

Tijdens het horen van de betrokken politieambtenaren ontvingen de medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman nog een afschrift van een door de politieambtenaren V. en W. opgemaakt proces-verbaal van 5 december 2003. In dit proces-verbaal is onder meer het volgende opgenomen:

"Ter plaatse werd er aangebeld. Mevrouw D. deed de deur open. X legitimeerde zich en zei wat hij kwam doen. Verbalisanten waren er alleen bij om de veiligheid van X te waarborgen en om eventueel via de machtiging binnen te komen. Ik, verbalisant V., toonde mevrouw D. de machtiging.

Wij, verbalisanten, zagen dat D. de voordeur weer dicht wilde doen waarop ik, verbalisant V., een voet tussen de deur zette om te voorkomen dat de deur dicht werd gedaan.

Hierop hoorde ik, W., mevrouw D. roepen dat ze de honden weg moest doen en dat de deur dicht moest. Wij, verbalisanten, zijn vervolgens achter mevrouw D. naar binnengelopen, het halletje van de woning in. Mevrouw D. liep snel naar binnen, de woonkamer in, en sloot de tussendeur die de hal van de woonkamer afsluit. In de tussendeur zat geen klink aan onze zijde zodat we niet de woonkamer in konden.

Wij, verbalisanten, hoorden mevrouw D. schreeuwen. Wat ze precies allemaal riep konden we niet verstaan. We kregen het idee dat mevrouw behoorlijk hysterisch aan het worden was.

Ik, V., ben vanuit de hal naar de 1e verdieping gelopen om te kijken of ik een zender zag staan. Dit duurde maar kort en ik ben direct weer naar de hal gelopen. Ik, W., stond intussen samen met X in de hal. Ik, W., riep naar mevrouw D. dat ze de deur moest opendoen. Dit gebeurde kort daarop ook. Mevrouw D. riep dat we even moesten wachten zodat ze de honden naar buiten kon doen. Ik, W., zag dat de honden rustig waren en geen agressieve neigingen vertoonden. Wij, verbalisanten, zagen dat mevrouw D. een mobiele telefoon in de hand had. We zagen dat mevrouw D., terwijl ze probeerde de honden de achterdeur uit te zetten, probeerde een telefoonnummer in te drukken op haar mobiele telefoon. Ik, verbalisant W., stond op dat moment bij haar in de keuken en zag dat mevrouw D. druk heen en weer liep van de achterdeur naar de keuken en zich had verdiept in haar mobiele telefoon. Ik, W., zag dat mevrouw D. zich erg druk maakte en wilde haar kalmeren. Ik, W., pakte mevrouw D., met beide handen bij de schouders vast en zei tegen haar: 'Doe nou eens rustig, er is helemaal niets aan de hand'. Op dat moment kreeg mevrouw D. verbinding met haar mobiele telefoon en hoorden wij, verbalisanten, mevrouw D. met zeer luide stem roepen: 'kappen nu, kappen.' Dit riep mevrouw D. door de telefoon. Ik, W., had mevrouw D. intussen losgelaten en vroeg haar waar de zender was of dat we zelf moesten rondkijken. Hierop gaf mevrouw D. aan dat de zender in de schuur stond. Hierop is X naar de schuur gelopen en heeft de zender uit de schuur gehaald. Intussen zagen, en hoorden wij, verbalisanten, dat mevrouw D. trachtte te telefoneren met haar mobiele telefoon. Ik, V., hoorde haar op een gegeven moment een boodschap voor

R. inspreken. Terwijl verbalisant W. mevrouw D. vastpakte bij haar schouders stond verbalisant V. bij de tussendeur naar de woonkamer en had goed zicht op verbalisant W. X stond op dat moment in de woonkamer."

H. verklaring verzoekster

Verzoekster verklaarde op 28 september 2005 tegenover twee medewerksters van het Bureau Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Ik kan me nog precies herinneren wat er op 24 september 2003 is gebeurd.

Om 16:00 uur werd er aangebeld. Ik zag dat er twee politieagenten voor de deur stonden. Ik heb de deur opengedaan en zag dat er ook een man van Agentschap Telecom bij aanwezig was. Ik had deze drie personen niet eerder gezien.

X, vroeg of mijn partner R. thuis was. Ik vertelde hem dat hij er niet was. Ik wilde weten waarom zij aan de deur kwamen. X vertelde dat ze een zender uit de lucht kwamen halen. Ik vroeg hem waarom we daar geen brief over hadden gekregen, zoals gebruikelijk was. Wij zitten al heel lang in de piratenwereld, en er wordt wel vaker bekeurd voor het zenden. Vroeger kreeg je een bericht dat je was uitgepeild en dan kreeg je een boete. De zender werd dan meestal niet in beslag genomen. Toen ik de machtiging tot binnentreden zag, zei ik tegen hen dat ze wel mochten binnenkomen, maar dat ik eerst de honden weg moest doen. Wij hebben drie honden en de twee honden die in de woonkamer waren, kunnen niet samen in een ruimte zijn met de hond die in de gang zat. Ik wilde de voordeur sluiten om de twee honden vanuit de woonkamer naar de tuin te laten, zodat de hond die in de gang zat naar de woonkamer kon. Pas daarna zou de voordeur geopend kunnen worden zonder dat de hond vanuit de hal naar buiten zou kunnen glippen. Een van de politieambtenaren zei toen dat ik de deur niet mocht sluiten en zette zijn voet tussen de deur. Hiermee was de toon van het bezoek voor mij al gezet. Ik raakte geïrriteerd omdat ze niet naar mij wilden luisteren. Ik heb de honden in de tuin gelaten en toen ik terugkwam in de hal, zag ik dat alle drie de personen al naar binnen waren gegaan. Ik zag dat een van hen al naar boven was. Ik heb tegen hem geroepen dat hij met zijn gore poten van de heilige kamer af moest blijven. Dit is de kamer van ons overleden dochtertje en waar onze baby zou komen te slapen. Daarom reageerde ik zo heftig. Hij had daar niets te zoeken. Op de zolder is de studio, deze zolder is bereikbaar met een vlizotrap. Deze trap was uitgetrokken. Als je halverwege die trap bent, kun je de zolder opkijken, zodat je de studio ziet.

Ik had, toen ik terugkwam uit de woonkamer, de telefoon gepakt. Toen ik in de hal kwam, probeerde ik R. en onze collega-piraten te bellen. Ik wilde dat R. thuiskwam en ik wilde mijn collega's waarschuwen. Dat doen we altijd onder elkaar. Ik was erg druk met de honden en met het bellen.

Een van de mannen verbood mij te bellen, ik weet niet meer wie dat was. X vroeg mij in de hal waar de zender stond. Ik heb gezegd dat die in de schuur stond. De politieagenten en X liepen meteen door de woonkamer de achterdeur door naar de schuur. Omdat ze de deur opengooide, kwamen de honden weer binnen. Daardoor werd ik kwaad. Ik heb gezegd dat ze normaal moesten doen, en dat ik zwanger was. W., de grofgebouwde agent, zei toen tegen mij dat ik rustig moest blijven. Zoiets als: 'rustig nou, rustig nou...'. Ik heb toen nog een keer tegen hem gezegd dat ik zwanger was. V., de jonge agent, was eigenlijk de hele tijd rustig. Hij bemoeide zich er niet echt mee en hield zich op de achtergrond.

Een van de politieambtenaren is buiten naar de volière gelopen, X ging naar de schuur en de andere politieambtenaar liep ook naar buiten. X was de zender aan het afkoppelen. Ik stelde voor dat ik dat zou doen, maar dat stond hij niet toe. Daarna zijn we weer naar binnengegaan. V. stond in de woonkamer bij de eettafel en de computer. W. stond toen schuin achter mij, bij de achterdeur.

Ik kreeg contact met een van mijn collega's en vertelde haar dat onze zender in beslag was genomen. Het bleek dat de zender bij haar ook in beslag was genomen. Op dat moment probeerde W. de telefoon van mij af te pakken. Deze kreeg hij niet te pakken omdat ik mijn arm wegtrok. X zei dat het geen zin had om collega's te waarschuwen omdat ze daar ook al binnen waren.

Toen zag ik dat X ons 27 MC bakkie oppakte. Hij stond bij de salontafel. Toen werd ik echt pissig. Hij kwam voor de zender en die had hij al. Hij had niets te zoeken bij dat bakje. Ik heb toen iets gezegd in grof taalgebruik. Zoiets als dat hij met zijn gore poten van die bak moest afblijven.

Toen pakte W. mij vast. Ik weet nog steeds niet waarom. Hij pakte mij van achteren bij mijn schouders en draaide me om naar de muur. Hij duwde mijn armen omhoog en drukte me strak tegen de muur aan. Ik stond met mijn buik tegen de muur. Hij heeft grof geweld gebruikt. Ik werd tegen de muur gegooid. Ik stond er namelijk eerst één tot anderhalve pas vanaf en daarna stond ik strak tegen de muur. Ik voelde iets, waarschijnlijk een knie, in mijn rug. Het was net alsof ik een grote crimineel was en gearresteerd werd.

Een paar seconden later liet hij me weer los. Hij zei dat ik rustig moest doen en dat er niets aan de hand was. Ze wilden alleen de zender hebben. Al met al duurde het niet lang, ongeveer twintig seconden.

De andere twee personen reageerden niet op dit voorval. Het kan zijn dat V. het niet heeft gezien, omdat hij bij de eettafel stond. Maar X moet het hebben gezien, of hij moet toevallig net de andere kant op hebben gekeken.

X wilde vervolgens wat gegevens van mij noteren, maar deze heb ik niet gegeven. Hij heeft zijn kaartje op de eettafel gelegd. Ik ben naar die eettafel toegelopen, maar heb het kaartje niet gepakt. Daarna zijn ze allemaal vertrokken.

's Avonds heb ik samen met R. nog aangifte willen doen van mishandeling. Zij waren met zijn drieën en hadden een grote machtspositie. Wat moest ik als vrouw tegen hen beginnen? Ze hebben me behandeld als een zware crimineel.

Op het politiebureau werd de aangifte geweigerd, omdat het volgens de dienstdoende politieambtenaar geen nut had. Het was toen bij de politie al bekend wat er die middag was gebeurd.

U legt mij voor dat in de lezingen van de politieagenten wordt gesproken van een ander tijdstip waarop ik bij mijn schouders c.q. bovenarmen ben vastgepakt. Ik kan u zeggen dat de verklaringen in grote lijnen kloppen, maar dat zij stukken weglaten en omdraaien. De mishandeling is absoluut pas gebeurd nadat de zender al was ontkoppeld, en niet ervoor.

U vraagt mij waarom wij pas op 3 november 2003 een klacht hebben ingediend. Na de inval hebben wij contact opgenomen met onze advocaat. Hij vertelde dat het moeilijk zou zijn dit bij de rechtbank aan te kaarten. Hij wees ons toen op de heer S. van de Werkgroep klachten politieoptreden, hij zou voor ons een klacht kunnen indienen bij de politie. Wij hebben hem toen gebeld, maar voordat een en ander op papier stond, was het al 3 november 2003. Een paar dagen later is het misgegaan met mijn zwangerschap.

Onze advocaat heeft het toegepaste geweld nog aangekaart bij de rechtbank, maar de rechter vond dit niet relevant voor de zaak.

Mijn partner en ik leggen een duidelijk verband tussen de dood van ons kindje en het geweld dat W. heeft toegepast. Ik stond onder wekelijkse controle in verband met de vorige zwangerschap en alles was in orde. De week ervoor had ik nog een echo gehad en daaruit bleek dat alles goed was. Ik heb de arts na de mishandeling gesproken en deze zei dat alles mogelijk was als gevolg van het knietje.

Maar dit heeft hij uiteindelijk niet in zijn verklaring opgenomen. Hij heeft alleen verband gelegd met het roken. Dit neem ik hem wel kwalijk.

Ik vind trouwens ook dat de wijkagent in het vooroverleg over de inval, had moeten aankaarten dat ik zwanger was. Net zo goed als dat hij waarschijnlijk heeft gezegd dat R. nogal agressief kan overkomen. Ik heb nu geen goed contact meer met de wijkagent, omdat ik hem een landverrader vind.

Ik kan u nog zeggen dat ik een inval als op 24 september 2003 nog nooit heb meegemaakt. Het ging totaal anders dan andere keren. Normaal gesproken gaat het zeer rustig en zonder problemen. Ook in oktober 2003 zijn ze nog langs geweest om een

zender in beslag te nemen. R. heeft de zender toen zelf mogen afkoppelen. Ik begrijp er echt niets van."

Uit deze verklaring bleek dat verzoekster eerder, in haar aangifte van mishandeling, de politieambtenaren V. en W. had verward met elkaar.

i. verklaring medewerker x

Medewerker X van het agentschap Telecom te Amersfoort verklaarde op 1 november 2005 tegenover twee medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman onder meer het volgende:

"Omdat wij nooit alleen ter plaatse gaan, ben ik naar het politiebureau gegaan voor ondersteuning. Daar werd een machtiging tot binnentreden uitgeschreven en werd ik vergezeld door twee politieambtenaren. Deze ambtenaren waren puur ter ondersteuning. Zij doen in principe verder niets.

Toen wij bij de woning van D. en R. aankwamen, deed D. de deur open. Ik heb me gelegitimeerd en uitgelegd waarom wij langskwamen. Zij begreep al snel waar het om ging. D. was behoorlijk gebekt, en vertelde ons dat wij niet naar binnen mochten. Zij zei dat R. niet thuis was. Ze wilde zich terugtrekken in het gangetje achter de voordeur. Wij wilden voorkomen dat zij de deur zou sluiten en de zender zou loskoppelen en/of verstoppen. Een van de politieambtenaren heeft toen zijn voet tussen de deur gezet. Daarop zijn wij op grond van de machtiging binnengekomen.

D. begon meteen te bellen. Ik hoorde haar tegen de persoon aan de andere kant van de lijn zeggen dat ze moesten stoppen. Achteraf bleek dat zij de eigenaren van een andere illegale zender belde waar Telecom op dat moment ook een inval deed. Ik heb haar toen verboden te bellen. Ik wilde voorkomen dat zij de andere piraat zou waarschuwen, omdat ik niet zeker wist of mijn collega daar inmiddels al binnen was. Verder heb ik haar zeker niet verboden om te bellen. Hierna probeerde zij namelijk R. te spreken te krijgen, en die wilde ik ook spreken. Tenslotte was het zijn zender en niet die van haar.

Nadat wij de woning binnenkwamen, ging een van de politieambtenaren direct naar boven om te kijken of de zender daar stond. Hij ging de trap op en kwam direct weer terug met de mededeling dat er boven een studio was. Daarna is hij de woonkamer binnengegaan, waar de andere politieambtenaar ook was. Ik ben toen ook even naar boven gelopen. Er was daar inderdaad een studio, maar geen zender. Ik ben hierop weer naar beneden gegaan en heb D. gevraagd waar de zender stond. Zij vertelde me dat deze in de schuur stond. Wij zijn toen alle vier naar buiten naar de schuur gegaan. Daar heb ik de zender losgekoppeld. D. stond naast mij. Daarna zijn we allemaal de woning weer binnengegaan, en hebben we de zaken afgerond. Binnen heb ik nog even een 27 MC bakkie bekeken, maar omdat ik niet wist of deze illegaal was, heb ik het laten staan. Dit gebeurde in de buurt van de

eettafel. D., die bij de doorgang naar de keuken stond, vroeg mij waarom ik aan dat bakje zat. Zij werd daarbij niet kwaad. U vertelt mij dat D. zelf heeft verklaard dat ze wel kwaad werd toen ik aan het bakje zat. Dit is beslist niet waar.

Ik ben daarna naar de eettafel gelopen en D. liep achter mij aan. Ik heb haar naar haar identiteit gevraagd. Deze gaf ze mij. Ze wilde verder geen verklaring tegenover mij afleggen. Ik heb mijn kaartje op tafel achtergelaten. Voorts heb ik haar verzocht om aan R. door te geven om de volgende dag naar het politiebureau te komen om een verklaring af te leggen. Dit heeft R. overigens niet gedaan. Vervolgens zijn wij weggegaan. Ik heb later per post nog een bewijs van ontvangst van de zender toegestuurd.

Als u mij vraagt of ik nog op de bank heb gezeten om de gegevens van D. te noteren, kan ik u zeggen dat ik dat beslist niet heb gedaan. Het was daar namelijk niet zo schoon.

Als u mij vraagt of ik van tevoren wist waar de zender zich bevond, kan ik u zeggen dat dit niet het geval was. Ik had eerder wel gezien dat er een coaxkabel naar de schuur liep, maar deze schuur is aan de woning bevestigd. Het was daarom heel goed mogelijk dat de zender zich in de woning en niet in de schuur bevond, dat is namelijk meestal het geval.

Als u mij vraagt waarom wij niet eerst aan D. hebben gevraagd waar de zender zich bevond, alvorens wij naar boven liepen, kan ik u zeggen dat D. enorm tekeer ging. Zij was niet aanspreekbaar. We wisten ook niet of er nog iemand anders in de woning aanwezig was. Voor hetzelfde geld probeerde R. de zender te verdonkeremanen. Wij wilden voorkomen dat de zender zou worden opgeruimd. Volgens de wet is het geheel of gedeeltelijk aangelegd aanwezig hebben van illegale zendapparatuur verboden. Het was dus zaak om de zender (gedeeltelijk) aangekoppeld aan te treffen.

De wijze van handelen was overigens in grote lijnen van tevoren al besproken met de politieambtenaren. Als D. of R. niet zouden meewerken aan de inbeslagneming, zou een van ons direct naar boven gaan om te kijken of daar iemand was of dat de zender zich daar bevond. Ook heb ik aan beide politieambtenaren gevraagd om rond te kijken; zij zijn tenslotte ook opsporingsambtenaren.

Als u mij vraagt of ik heb gezien dat een van de betrokken ambtenaren D. heeft vastgepakt, kan ik u zeggen dat dit niet is gebeurd. Eén politieambtenaar heeft wel geprobeerd om D. te kalmeren. Hij heeft tegen haar gezegd dat zij rustig moest doen. Het kan zijn dat hij hierbij zijn hand op haar schouder legde, of haar schouder even heeft vastgepakt. Ik weet niet of hij haar met twee handen heeft vastgepakt. Als u deze aanraking ook 'vastpakken' noemt, dan heeft u inderdaad gelijk, maar ik heb dit niet zo gezien.

In mijn eerdere verklaring van 18 december 2003 heb ik ook aangegeven dat D. niet is aangeraakt. Hiermee bedoel ik dat zij niet is vastgepakt en opzij is gezet. Zij is niet flink

vastgepakt.

De politieambtenaar is namelijk beslist niet ruw geweest. Het was gewoon een aanraking ter kalmering. Dit aanraken gebeurde halverwege de keuken en de woonkamer. Ik ben de hele tijd bij D. en de politieambtenaren aanwezig geweest, behalve op het moment dat ik even naar boven ben gelopen om te kijken of de zender daar stond. Toen ik in de woonkamer terugkwam, zag ik dat de betrokken ambtenaar D. probeerde te kalmeren. Dit alles gebeurde voordat de zender werd afgekoppeld, en niet erna.

Op 30 september 2003 hebben wij een inval gedaan in een andere woning in verband met een andere illegale zender, M. R. was daar ook aanwezig. Hij wilde naar binnen, hij wilde knokken, maar hij had daar niets te zoeken; het was niet zijn zender. Hij is toen meegenomen naar het politiebureau en is daar verhoord. Hij heeft toen niets gezegd over wat er op 24 september 2003 volgens D. zou zijn gebeurd. Ik zag ook D. op het politiebureau. Zij was met wat mensen in gesprek. Ik heb haar nog een hand gegeven en even met haar gesproken. Er was geen enkele vijandigheid. Op 23 januari 2004 ben ik met een andere politieambtenaar nog een keer bij D. en R. geweest om een zender in beslag te nemen. Ik wilde toen apparatuur uit de studio in beslag nemen. R. ging hierop volledig uit zijn dak en begon met apparatuur te smijten. Hij gooide platenspelers en dergelijke van de zolder naar beneden. D. heeft zich afzijdig gehouden. R. moest weer mee naar het politiebureau. Op het politiebureau heeft hij me toen verteld dat ik schuldig was aan de dood van zijn zoon."

j. Nadere reactie verzoekers

De gemachtigde gaf namens verzoekers bij brief van 2 januari 2006 nog een reactie. Ten aanzien van de verklaring van W. liet hij onder meer weten dat het veiligheidsaspect van het rondkijken boven er een beetje met de haren leek te worden bijgesleept. In de eerdere verklaring was hiervan geen sprake.

De situatie dat niet meteen kon worden gevraagd waar de zender stond, werd veroorzaakt door het optreden van de opsporingsambtenaren. Als zij verzoekster de gelegenheid hadden geboden de honden apart te zetten, dan was alles rustiger verlopen. Wat betreft de muur wijkt de verklaring af van die welke was afgelegd bij de klachtencommissie: eerst was er geen muur en nu is er wel een.

Over het bellen als geheel en zeker wat betreft het vragen/sommeren het bellen te stoppen c.q. te verbieden, lopen de verklaringen danig uiteen. Het moest voor verzoekster dan ook volstrekt onduidelijk zijn geweest wat er met betrekking tot haar bellen nu precies aan de hand was. Dit wordt nog extra versterkt doordat blijkbaar sommige telefoontjes wel en andere niet verboden waren (zie verklaring X).

Dat verzoeker W. niet kent is juist. R. was bij het voorval van 24 september 2003 namelijk niet aanwezig. Hij had W. dan ook niet gezien. Hij kende alleen zijn naam.

Ten aanzien van de verklaring van V. liet de gemachtigde onder meer weten dat het vreemd is dat V. niet aan X had gevraagd of deze wist waar de zender stond. Nog vreemder is het dat V. iets ging zoeken waarvan hij niet wist hoe het er uitzag. Dit maakte zijn gang naar boven des te meer overbodig en nutteloos. Voorts kan het niet wachten op het moment dat verzoekster de opsporingsambtenaren te woord kon staan niet worden verklaard met een verwijzing naar het vlot moeten handelen omdat ergens anders ook een zender uit de lucht werd gehaald. Te meer niet, gezien hetgeen V. verderop in zijn verklaring zei over het gelijktijdig plaatsvinden van de invallen. Over het bellen als geheel en zeker wat betreft het vragen/sommeren het bellen te stoppen c.q. het verbieden te bellen lopen de verklaringen danig uiteen.

Op 13 oktober 2003 had alleen R. met V. en zijn collega gesproken. Verzoekster was op dat moment bezig met een bingo op de 27 MC, en had daardoor niet goed gekeken wie er waren. Daarbij kwam dat er op dat moment nog niets mis was met de zwangerschap. Voor een fixatie van verzoekster op V. bestond toen dan ook nog geen reden.

Ten aanzien van de verklaring van X liet de gemachtigde nog weten dat de opmerking dat (politie)ambtenaren in principe niets doen wel in zeer schril contrast staat met het optreden in deze zaak (voet tussen de deur, meteen naar boven lopen om daar de zender te zoeken, de vraag vooraf van X aan W. en V. om rond te kijken).

Over het bellen als geheel en zeker wat betreft het vragen/sommeren het bellen te stoppen c.q. te verbieden, lopen de verklaringen danig uiteen. Uit de verklaring van X blijkt dat er niet eerst aan verzoekster was gevraagd waar de zender stond, voordat men boven was gaan kijken. Ook blijkt uit deze verklaring dat toen men wel vroeg waar de zender stond, verzoekster dit ook meteen had gezegd. Pas op een vraag van medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman kwam X met het niet aanspreekbaar zijn van verzoekster. Van een niet meewerken van verzoekster was geen sprake, dus ook conform de door de opsporingsambtenaren zelfgemaakte afspraken was er geen reden eerst boven te gaan kijken, aldus de gemachtigde.

Achtergrond

1. Wet op de economische delicten (WED)

1.1 Artikel 1, zoals dit luidde op 24 september 2003

"Economische delicten zijn:

1°. overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens:

(...)

de Telecommunicatiewet, de artikelen 3.3, eerste lid, 3.10, 10.5, 10.16, eerste lid, 10.19, eerste lid, 18.8 en 18.9"

1.2 Artikel 20

"De opsporingsambtenaren hebben in het belang van de opsporing toegang tot elke plaats, voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is."

1.3 Tekst & Commentaar Strafrecht (C.P.M. Cleiren en J.F. Nijboer, 2000), pagina 1599

(aant. 3 bij artikel 20 WED):

"De reikwijdte van de betredingsbevoegdheid in art. 20 is ruim. Voor de toepassing van de bevoegdheid ex art. 20 behoeft geen sprake te zijn van een samenhang met een bepaald doel, zoals bijvoorbeeld de aanhouding van een verdachte of inbeslagneming van voorwerpen. Voorwaarden zijn dat de bevoegdheid wordt toegepast 'in het belang van de opsporing' en 'voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is.'

(...)

Het betreden van 'elke plaats' omvat de bevoegdheid tot het betreden van zowel woningen, bedrijfsruimten, erven en andere terreinen. De betredingsbevoegdheid omvat tevens het binnentreden van woningen zonder toestemming van de bewoner.

(...)

Dit betekent ook dat de bevoegdheid niet de bevoegdheid omvat tot doorzoeking van de betreden plaats."

2. Doorzoeking

Volgens vaste jurisprudentie van de Hoge Raad is onder een doorzoeking (toen nog huiszoeking geheten) te verstaan: stelselmatig en gericht onderzoek naar de aanwezigheid van voor in beslagneming vatbare voorwerpen (zie bijvoorbeeld: HR 28 mei 1985, NJ 1985/822; HR 17 maart 1987, NJ 1988/155; HR 19 december 1995, NJ 1996/249).

3. Telecommunicatiewet

3.1 Artikel 3.3, eerste lid, zoals dit luidde op 24 september 2003

"Voor het gebruik van frequentieruimte is een vergunning vereist van Onze Minister welke op aanvraag kan worden verleend."

3.2 Artikel 10.16, eerste lid

"Het aanleggen, het geheel of gedeeltelijk aangelegd aanwezig hebben, of het gebruik van radiozendapparaten is slechts toegestaan indien voor het gebruik ervan aan de houder van die radiozendapparaten op grond van hoofdstuk 3 een vergunning voor het gebruik van frequentieruimte is verleend."

4. Artikel 9:27 van de Algemene wet bestuursrecht, eerste en tweede lid

"De ombudsman beoordeelt of het bestuursorgaan zich in de door hem onderzochte aangelegenheid al dan niet behoorlijk heeft gedragen."

"Indien ten aanzien van de gedraging waarop het onderzoek van de ombudsman betrekking heeft door een rechterlijke instantie uitspraak is gedaan, neemt de ombudsman de rechtsgronden in acht waarop die uitspraak steunt of mede steunt."